

Slik forstår vi Skaun

Et nøkkeltalldokument for Skaun kommune

6. mai 2024

SKAUN
KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1 Forord	4
2 Befolkning	6
2.1 Befolkningsprognoser	8
3 Utdanning og sysselsetting	10
3.1 Utdanningsnivå	10
3.2 Sysselsatte	12
3.3 Pendling	13
3.4 Utenforskap	15
4 Bolig og bygning	16
5 Klima	19
6 Folkehelse	21
6.1 Folkehelseprofil 2024	22
7 Bærekraft	24

1

Forord

God innsikt skaper bedre utsikter.

I en tid hvor den offentlige forvaltningen må drives mer effektivt enn noen gang, er denne innsikten – at vi forstår hvem og hva vi jobber for – sjeldent viktig. For å kunne tilby de riktige tjenestene, på de riktige stedene, må vi kjenne menneskene som bor i kommunen, og kommunen i sin helhet. Dette dokumentet er én måte å bli kjent med skaunsamfunnet på.

Slik forstår vi Skaun er en del av vårt kunnskapsgrunnlag. Det viser trender og status innen blant annet befolkning, utdanning, sysselsetting, klima, folkehelse og bærekraft. Ved å sette oss inn i og bli kjent med disse, har vi et bedre utgangspunkt når vi skal avgjøre hva vi skal prioritere, og hvilke planer og strategier som må utarbeides i tiden som kommer.

Tall og statistikk er i hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrå og Trøndelag i tall.

Vår nye visjon er *Aktiv og attraktiv – sammen*. For å nå målene våre og drive kommunen i riktig retning, er vi avhengig av å jobbe sammen. Folkevalgte, ansatte i kommunen, frivilligheten og innbyggerne må alle dra i samme retning, og for å klare det er vi avhengige av en felles forståelse. Dette dokumentet er noe av det vi bygger den felles forståelsen på.

Jeg håper dette dokumentet kan gi deg bedre innsikt i hvem og hva skaunsamfunnet er, og at vi sammen kan bruke det til å gi kommunen vår de aller beste utsikter for framtiden.

God lesing!

Petter Lindseth
kommunedirektør

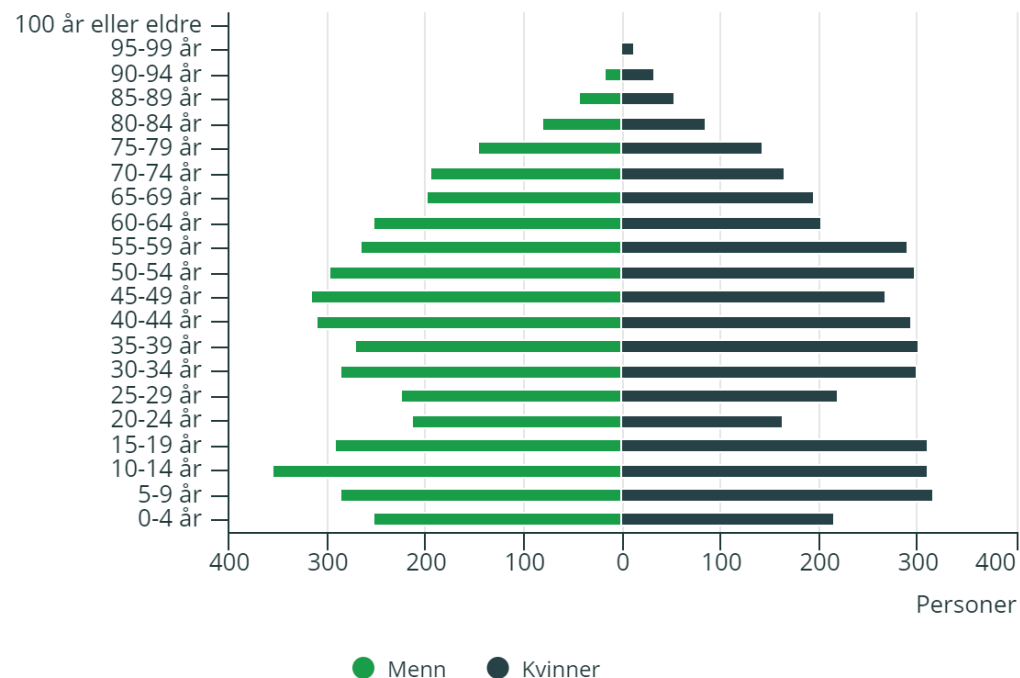

2 Befolkning

I Trøndelag som helhet har befolkningen økt med 3 prosent i perioden 2020-2024. Befolkningsutviklingen har historisk sett vært sterkere i aksene som følger Trondheimsfjorden fra Orkland i sør til Steinkjer i nord, enn utenfor.

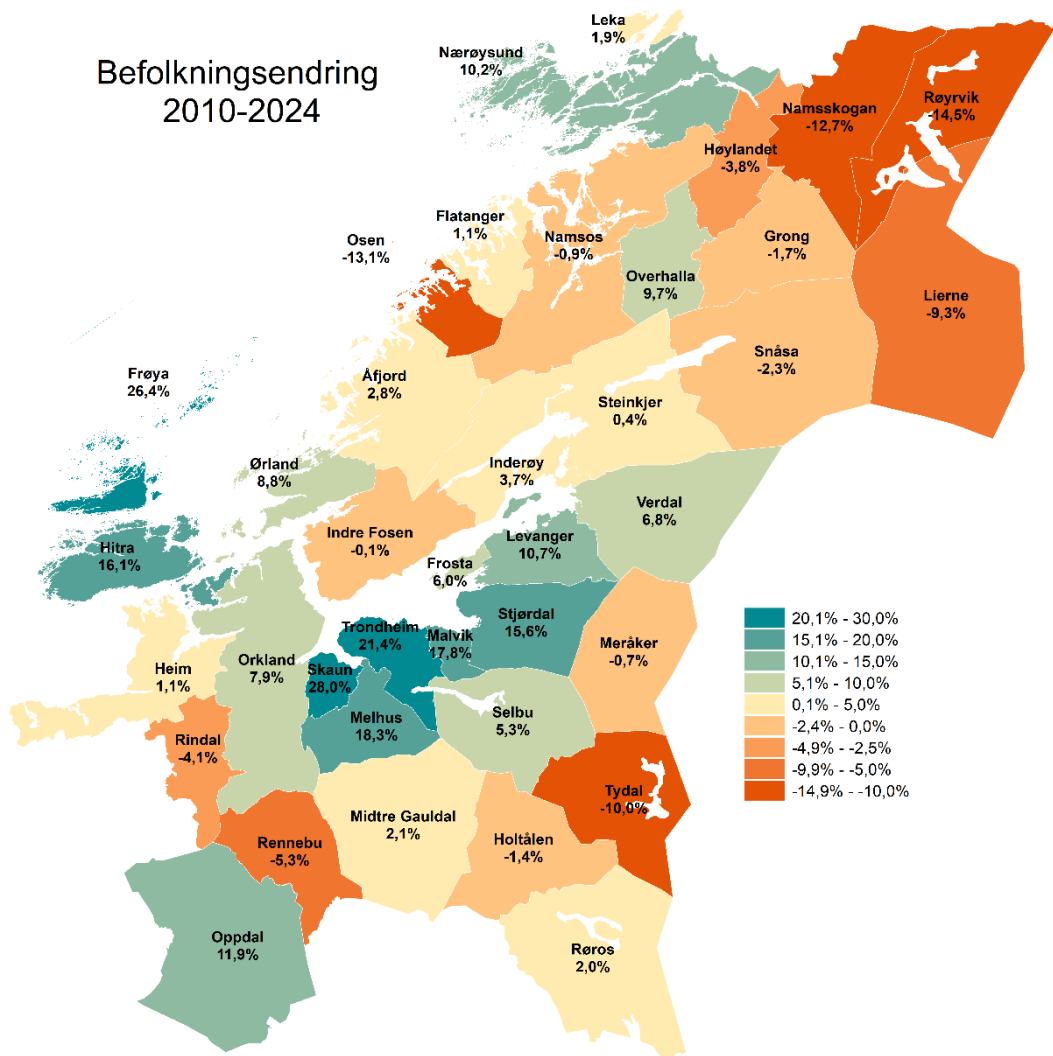
I perioden 2005-2020 hadde Skaun størst befolkningsvekst av kommunene i Trøndelag, men denne har stagnert. Fra 2020-2024 har befolkningen økt med 1,9 prosent.

Til sammenligning med andre kommuner, har vi en relativt ung befolkning i Skaun. Dette skyldes blant annet stor tilflytting av familier i etableringsfasen. Likevel ser vi også her at antallet eldre øker. Per 2024 er 14,3 prosent av befolkningen 67 år eller eldre, og 3,9 prosent er over 80.

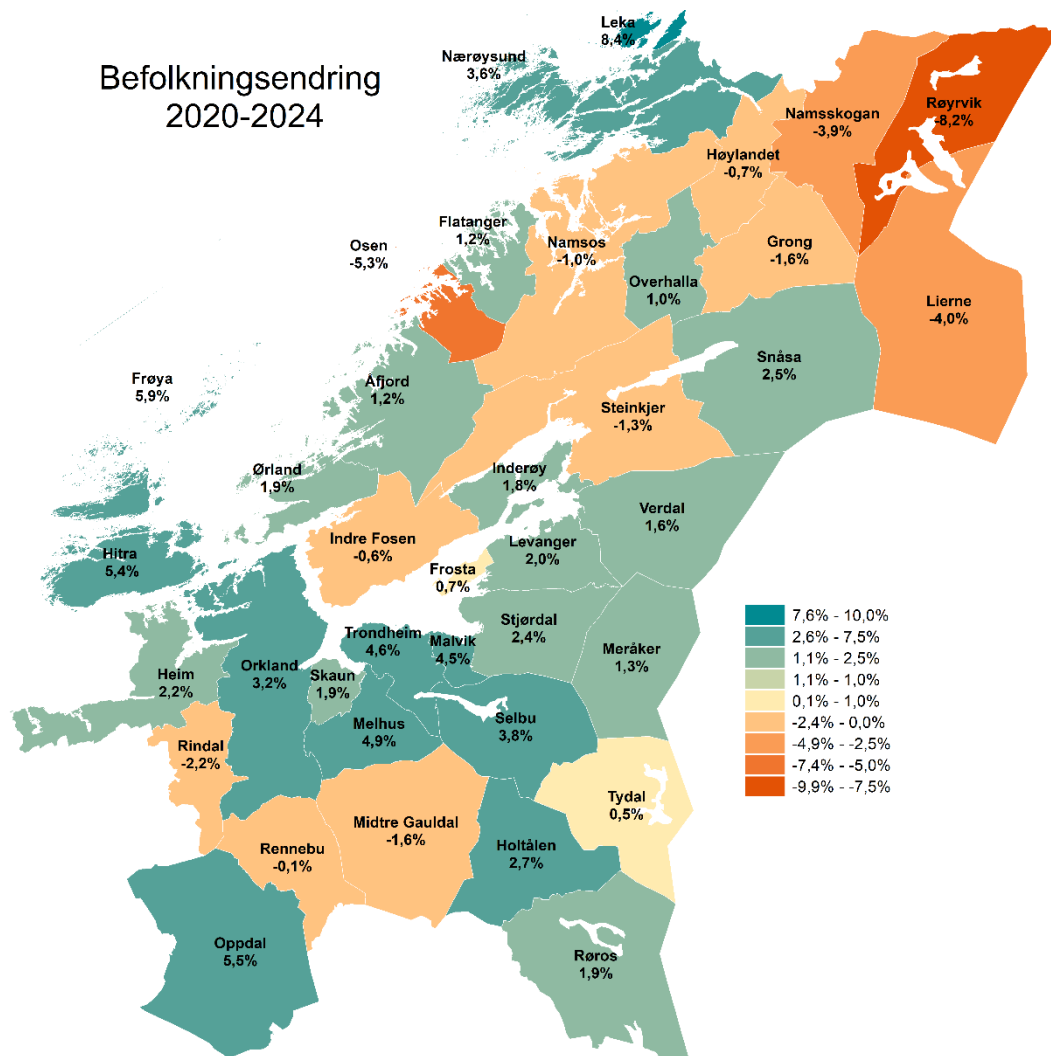

Kilde: [Statistisk sentralbyrå](#) og [Trøndelag i tall](#)

Befolkningsendring 2010-2024

Befolkningsendring 2020-2024

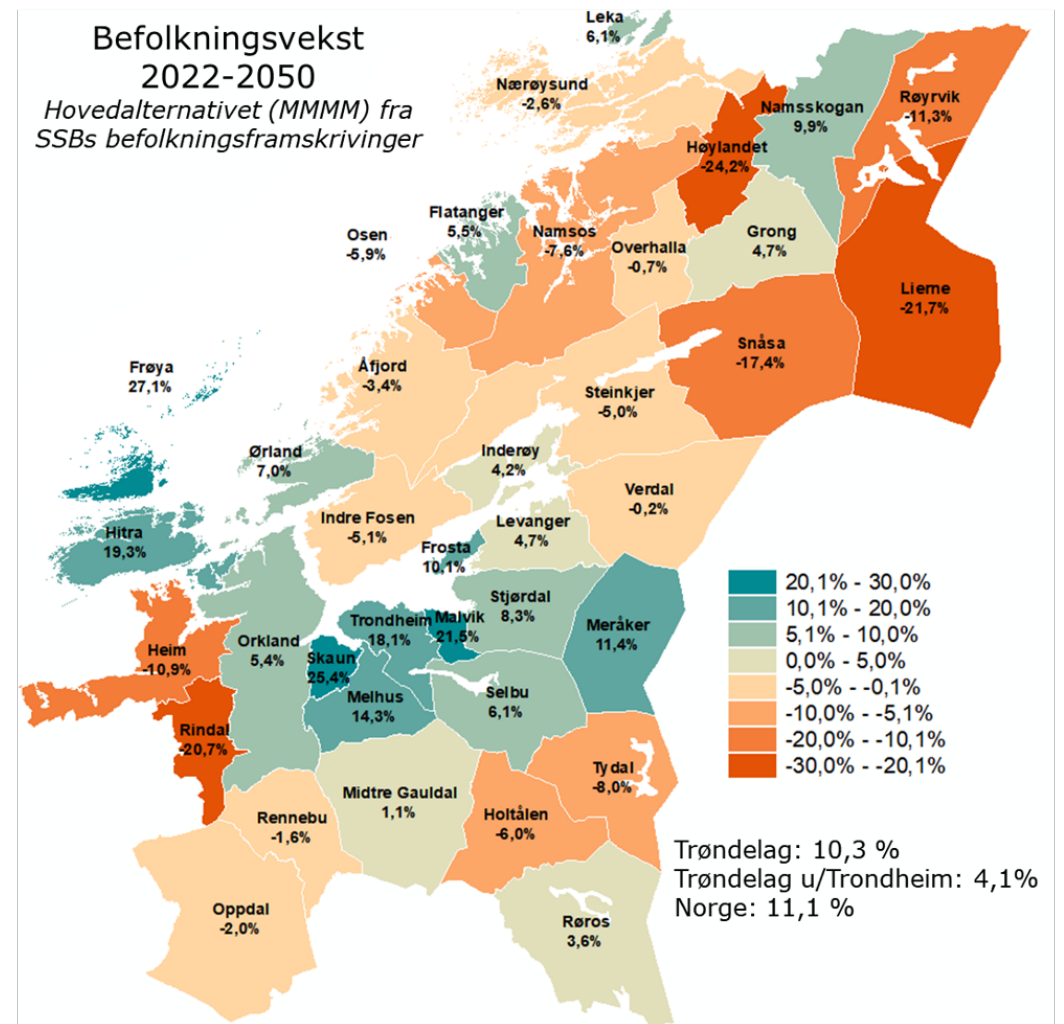

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

2.1 Befolkningsprognoser

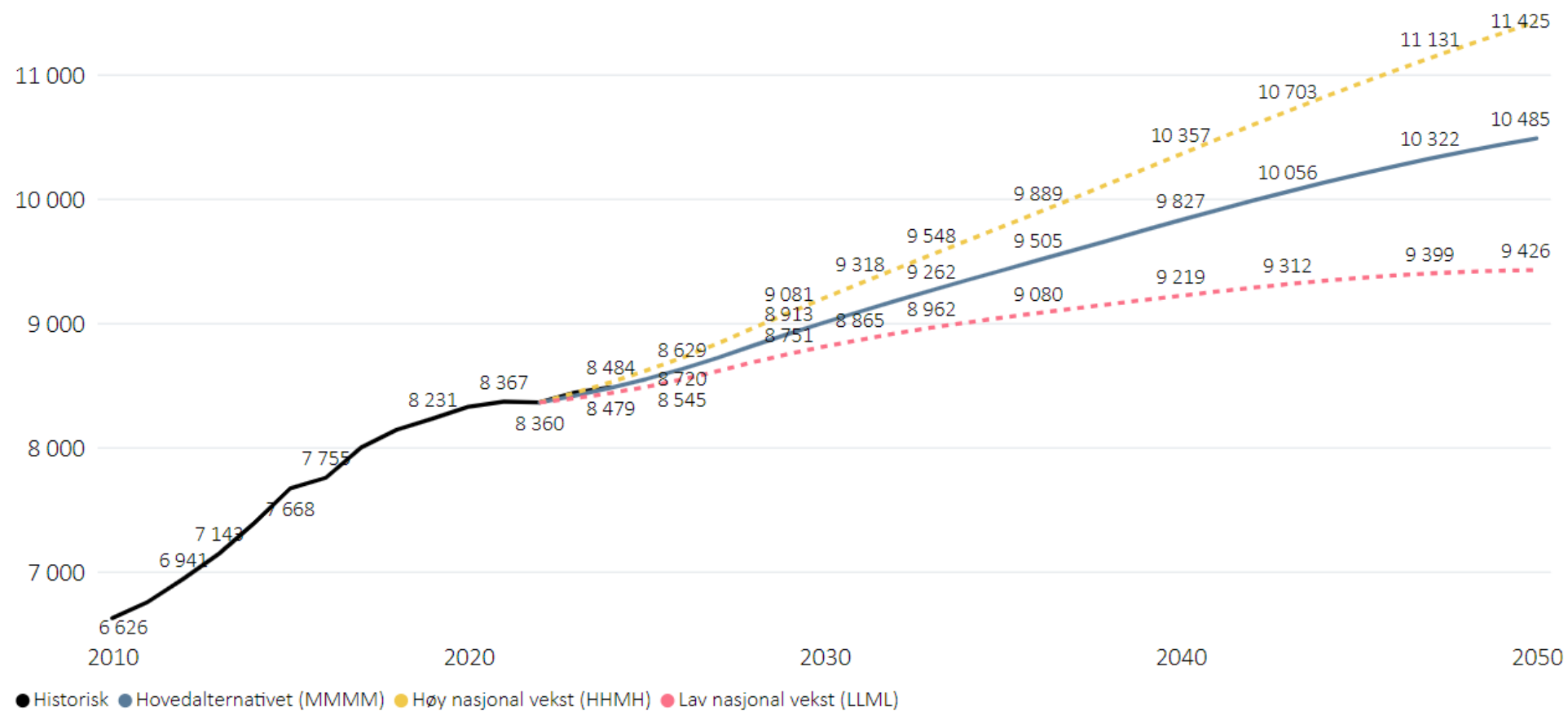
Når vi planlegger framover i tid, som vi må når det gjelder samfunnsplanlegging, er befolkningsprognoser et viktig verktøy. Annethvert år lager Statistisk sentralbyrå (SSB) prognoser, som vil si at årets framskrivning baserer seg på befolkningstall fra 1. januar 2022. Det er tatt høyde for endringer som pandemi og krigen i Ukraina, for å nevne noen.

SSB lager flere prognosealternativer som tar for seg fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring. Middelsalternativet er SSBs hovedalternativ.

Kilde: [Statistisk sentralbyrå](#) og [Trøndelag i tall](#)

Her ser vi tre prognosealternativer. Hovedalternativet framskriver at det vil være 10485 innbyggere i Skaun i år 2050.

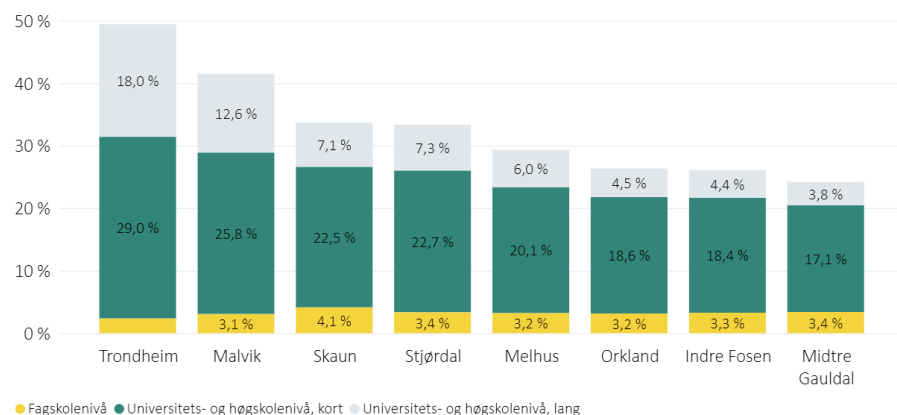
Kilde: [Statistisk sentralbyrå](#) og [Trøndelag i tall](#)

3 Utdanning og sysselsetting

3.1 Utdanningsnivå

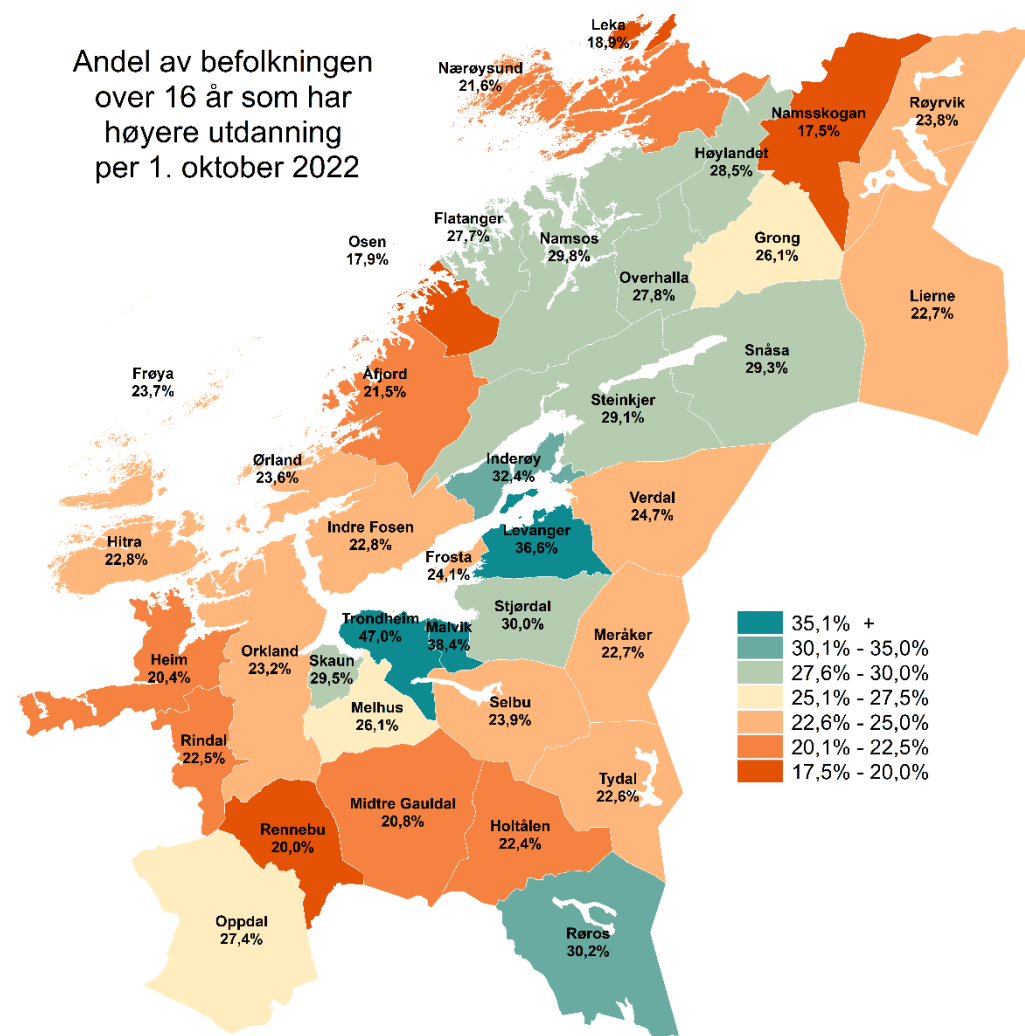
I 2022 hadde 29,5 prosent av befolkningen i Skaun høyere utdanning. Det er en relativt stor andel, men fremdeles under landssnittet, som er på 36,9 prosent.

Utdanning er viktig av flere grunner. Det sørger blant annet for deltakelse i arbeidsmarkedet og er sånn med å bekjempe på sosial ekskludering og fattigdom. Høy utdanning, sammen med god helse, har sterk effekt på yrkesaktivitet blant seniorer.

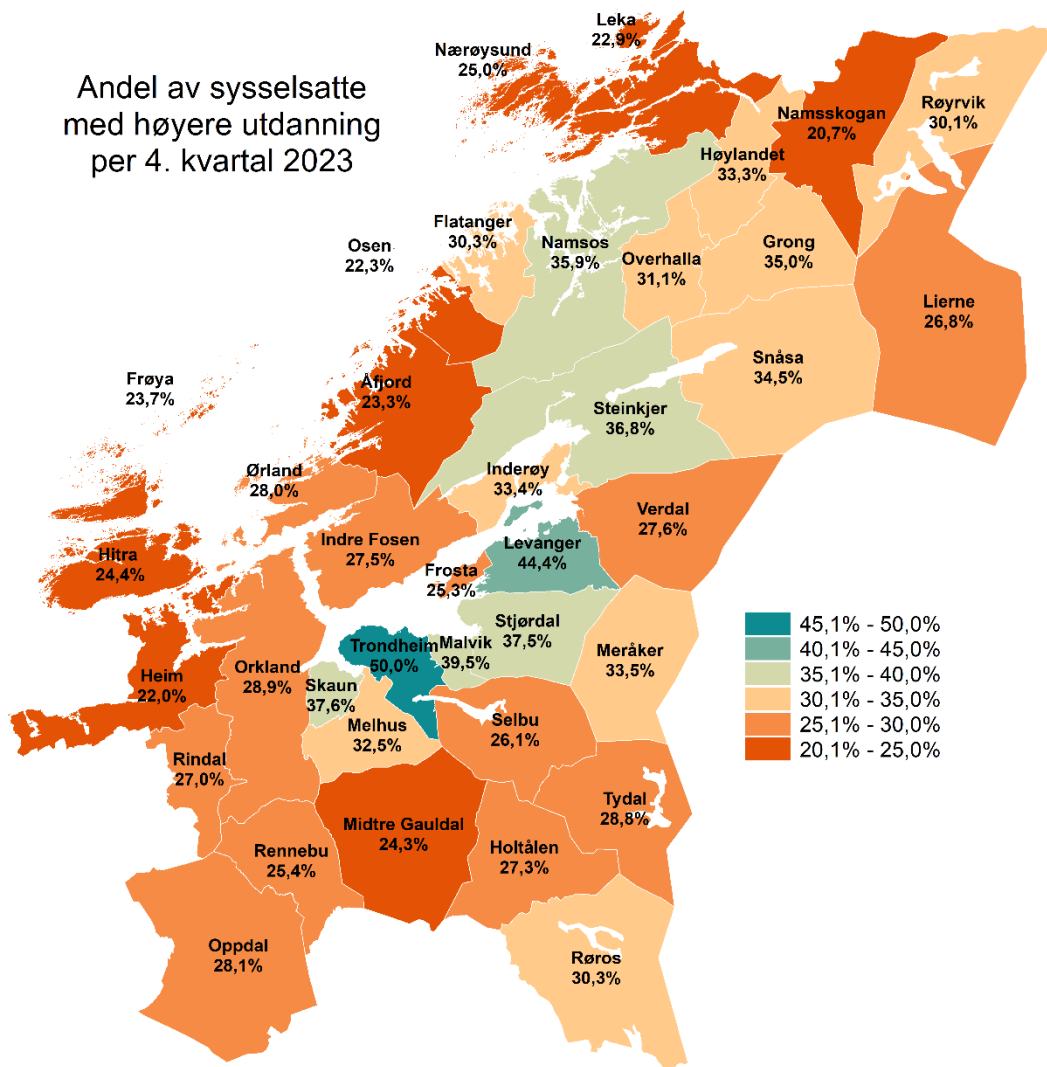

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

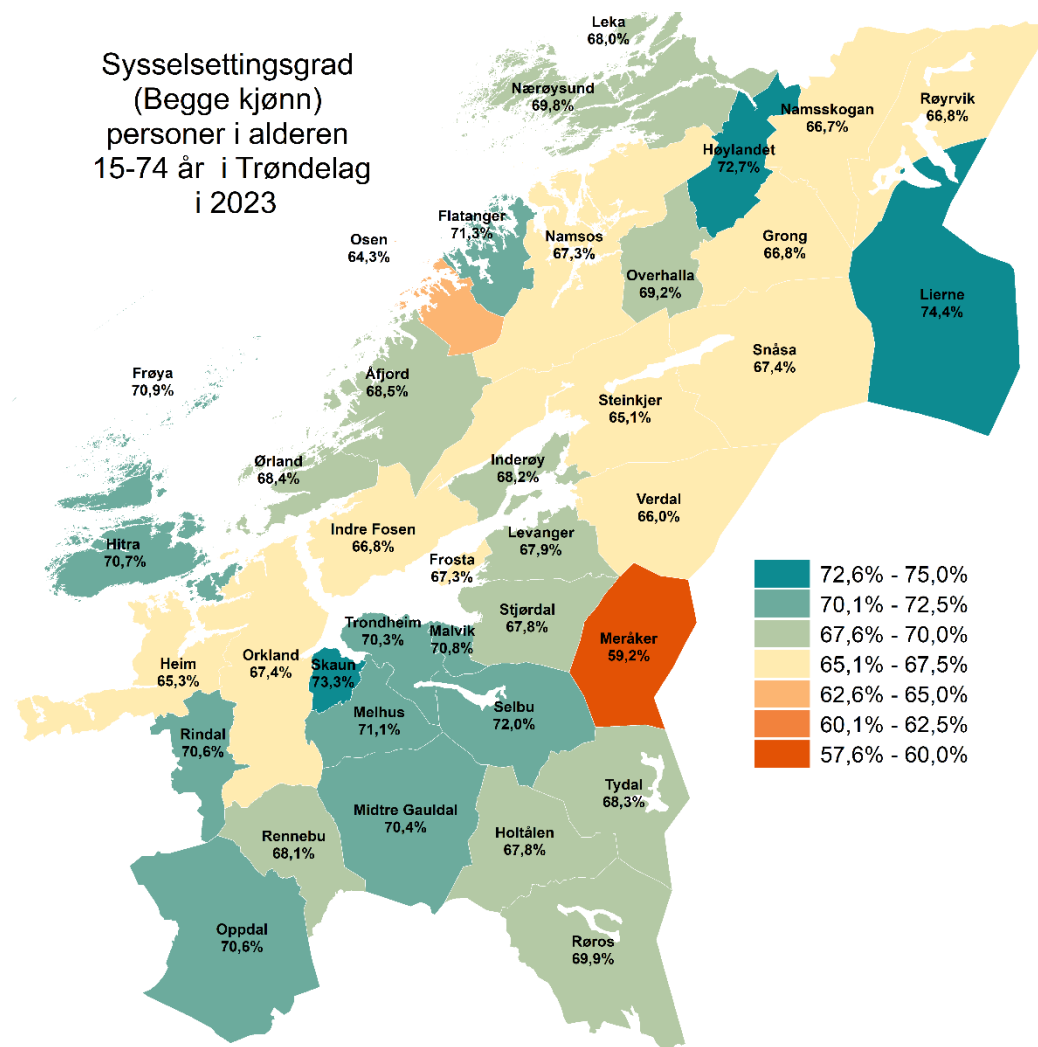
Andel av befolkningen over 16 år som har høyere utdanning per 1. oktober 2022

Andel av sysselsatte med høyere utdanning per 4. kvartal 2023

Sysselsettingsgrad (Begge kjønn) personer i alderen 15-74 år i Trøndelag i 2023

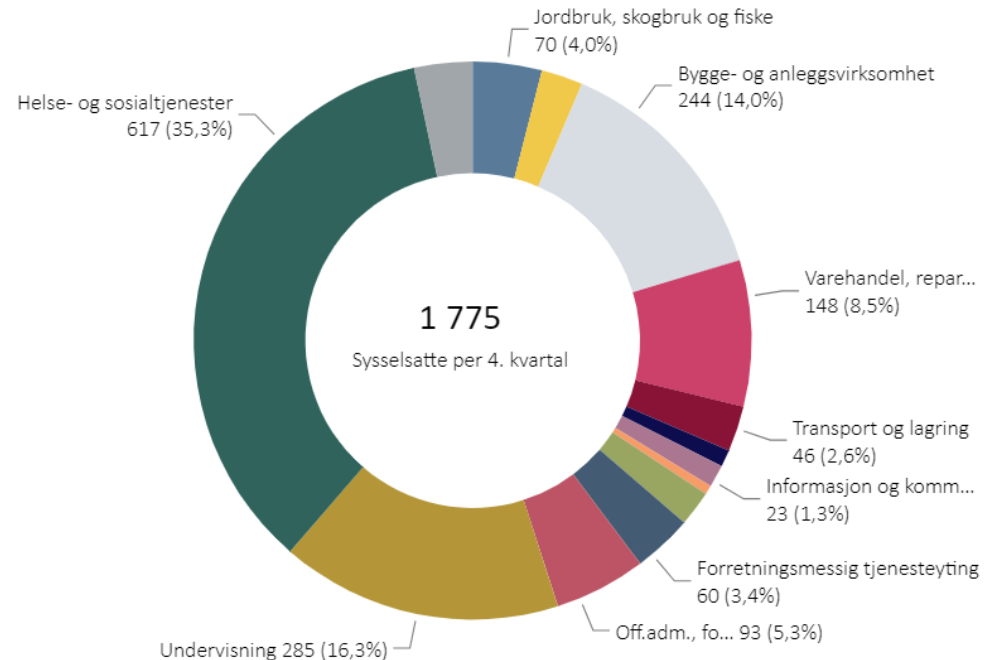

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

3.2 Sysselsatte

Per 4. kvartal 2023 hadde vi 73,3 prosent sysselsatte innbyggere i Skaun. Dette er 0,3 prosent mer enn det var i samme kvartal i 2021, og nest høyest andel sysselsatte i hele Trøndelag, etter Lierne. 37,6 prosent av disse har høyere utdanning.

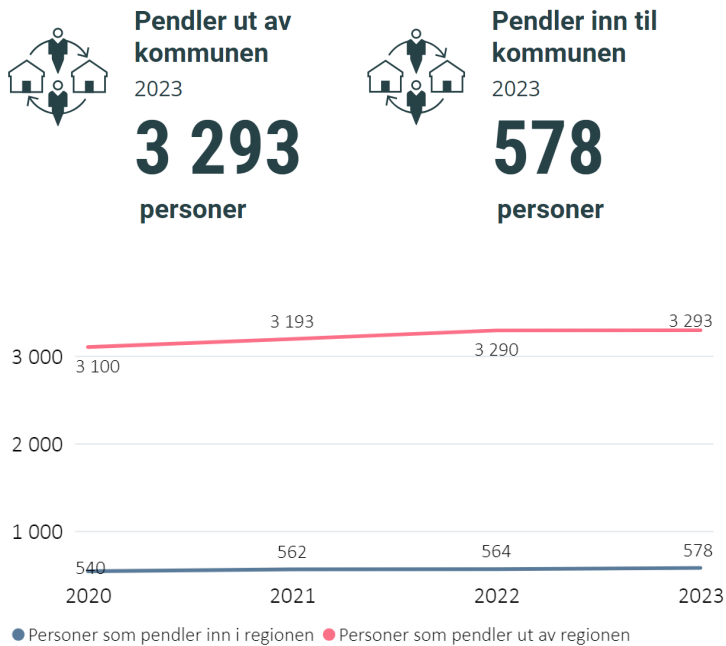
På lik linje med utdanning og god helse, er det å være sysselsatt viktig. Hele landet er på vei inn i den mye omtalte eldrebølgen, og særlig med hensyn til den er det viktig å opprettholde yrkesaktiviteten blant de som er eldre. Høy sysselsettingsgrad er også av stor betydning når det gjelder tilhørighet og livskvalitet for den enkelte, og for velferden i kommunen.

Hjuldiagrammet viser hvilke sektorer folk jobber innen i Skaun. Per 4. kvartal 2023 var det totalt 1775 som jobbet innenfor kommunegrensen.

3.3 Pendling

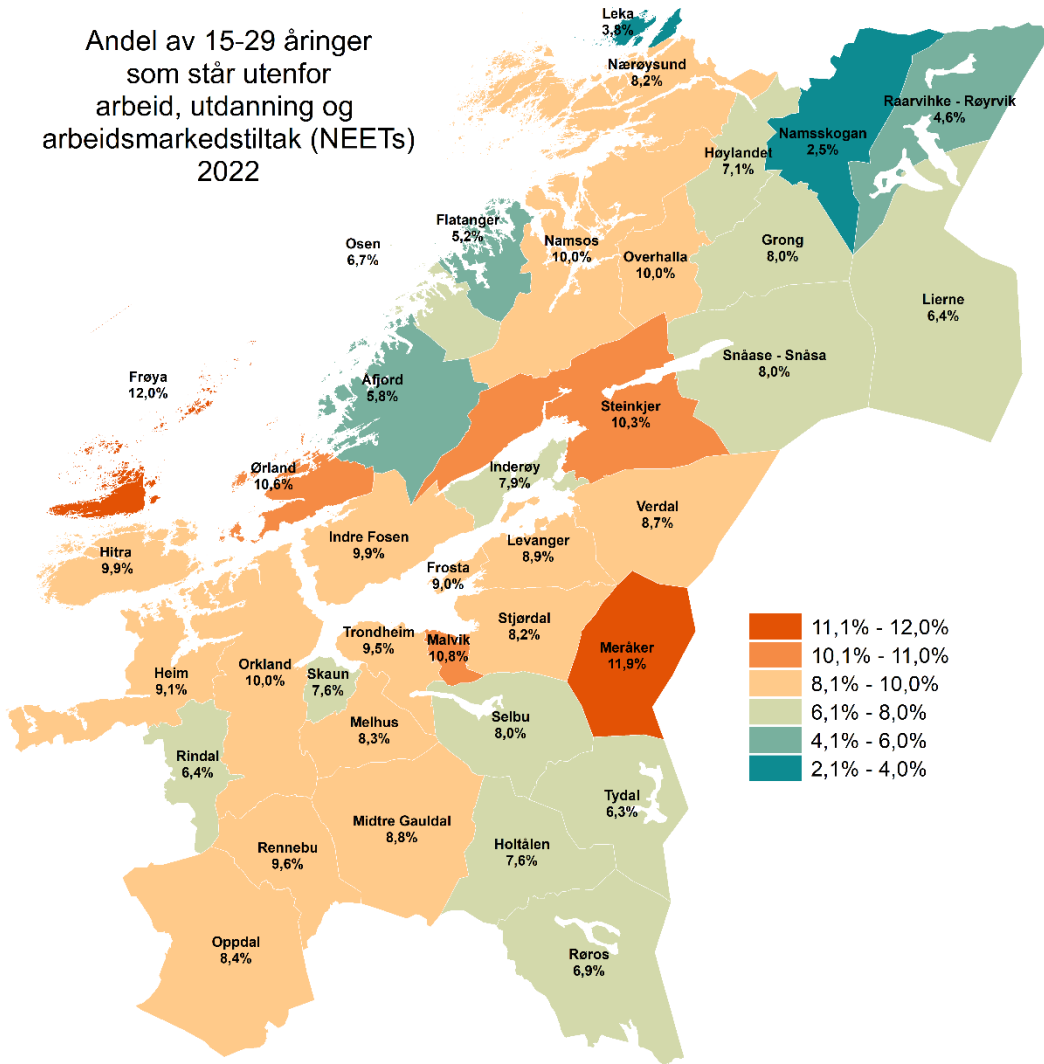
Av alle yrkesaktive i Skaun, jobber 73,3 prosent utenfor kommunen. Dette er den nest høyeste andelen i Trøndelag, etter Malvik kommune. Den største andelen av pendlere fra Skaun, har arbeidssted i Trondheim.

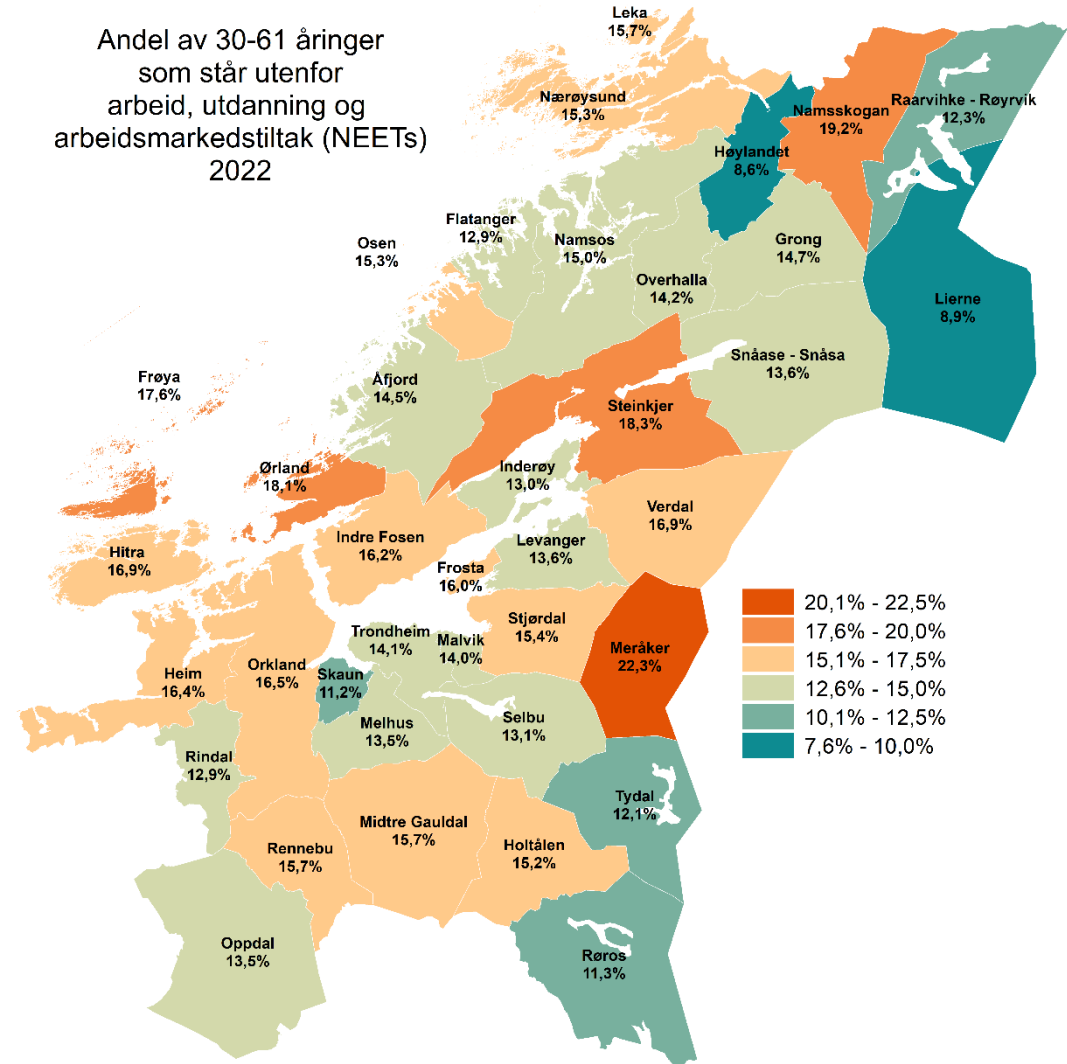
Kilde: [Statistisk sentralbyrå](#) og [Trøndelag i tall](#)

Andel av 15-29 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2022

Andel av 30-61 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2022

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

3.4 Utenforskap

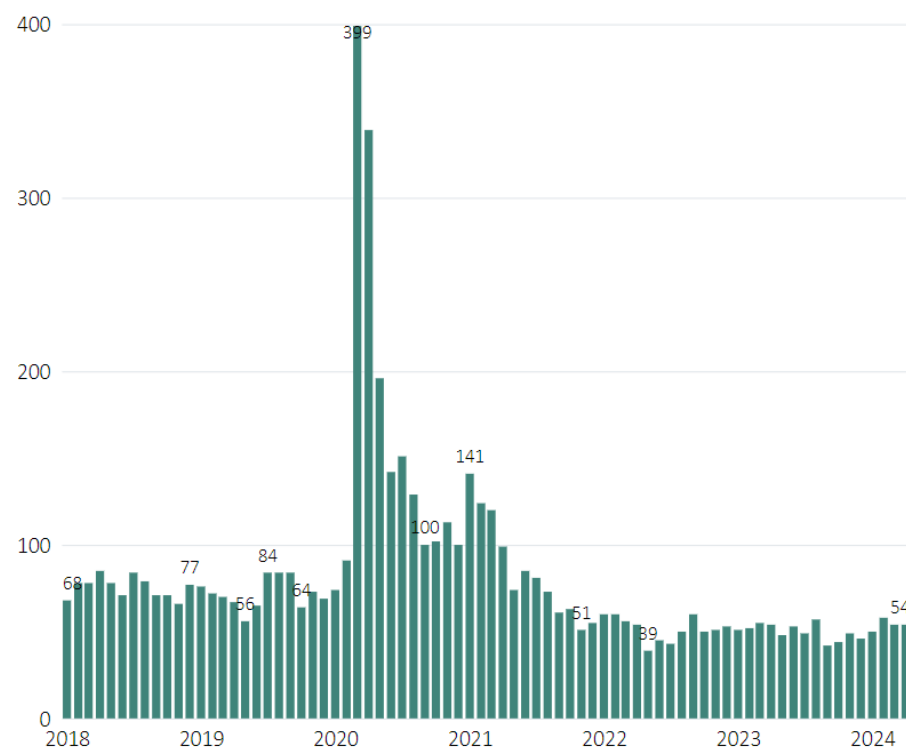
«Et nasjonalt problem som må løses lokalt.»

1 av 3 elever som begynner på videregående skole i Norge, har ikke fullført utdanningen etter fem år, og 37000 elever får spesialundervisning. Over 80000 barn vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt. 700000 personer i arbeidsfør alder mottar helserelaterte ytelser og 85000 personer med nedsatt funksjonsevne står ufrivillig utenfor arbeidslivet.

Utenforskap har konsekvenser på både individ- og samfunnsnivå. For enkeltmennesket kan det bidra til lavere aktivitetsnivå, mindre sosial kontakt, mindre nettverk og en følelse av å ikke bidra med noe meningsfylt. Dette er spesielt negativt for den psykiske helsen. For samfunnet fører utenforskap til blant annet økte utgifter, frafall og tapt kompetanse i arbeidslivet.

Kilde: [Trøndelag i tall](#) og KS

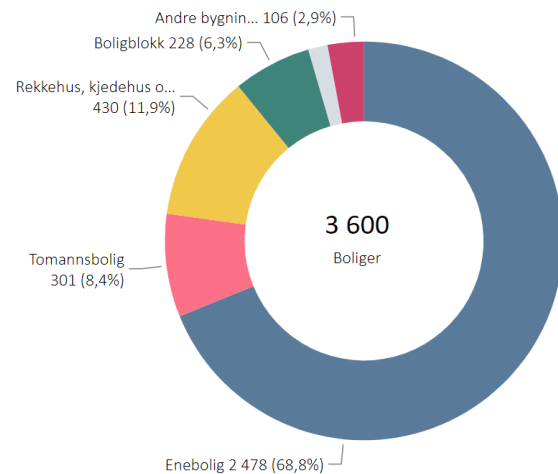
Diagrammet under viser antall personer som er meldt arbeidsledige i Skaun i perioden 2018-2024. Det er en betydelig økning i 2020 på grunn av koronapandemien. I etterkant har antallet gått noe ned, sammenlignet med før 2020.

4 Bolig og bygning

Per 2024 er det 3600 boliger i kommunen. Av disse er 68,8 prosent eneboliger. Det er en svært høy andel som eier egen bolig i Skaun, som ofte betyr bedre levekår og livskvalitet, og bedre boforhold enn for de som leier bolig. Dette gjelder særlig barnefamilier og eldre.

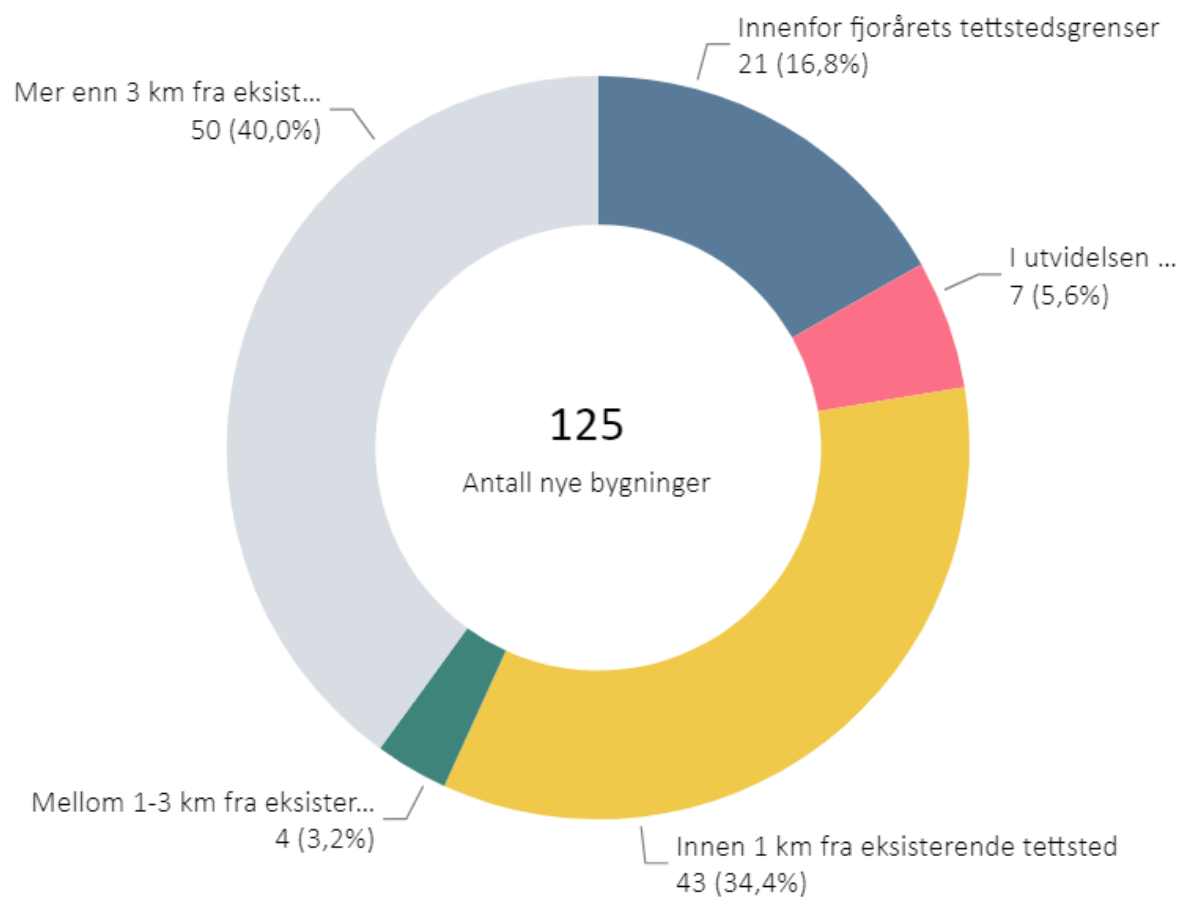
Innbyggerne i Skaun bor delvis spredt, men det bor særlig mange i Buvika og Børsa.

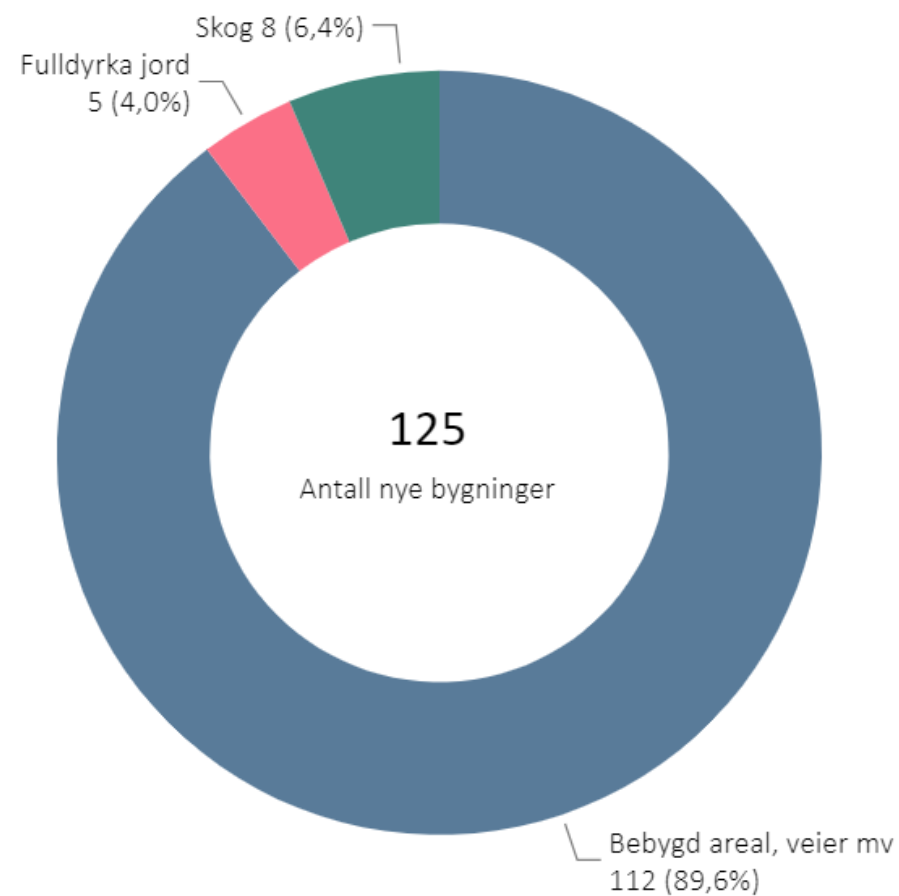
Kilde: [Statistisk sentralbyrå](#) og [Trøndelag i tall](#)

Tabellen viser folketall i grunnkretser i 2024, og utvikling i perioden 2015-2024.

Grunnkrets	Delområde	Personer	Endring personer	Endring %
Børsa	Børsa	479	89	22,8 %
Brekka	Buvik	427	-42	-9,0 %
Eggkleiva	Børsa	420	-2	-0,5 %
Buvika	Buvik	416	28	7,2 %
Viggja vest	Børsa	355	-8	-2,2 %
Jåren	Skaun	326	1	0,3 %
Husby	Skaun	283	21	8,0 %
Vigdal	Buvik	230	-4	-1,7 %
Syrstad	Skaun	230	11	5,0 %
Krokstad	Skaun	185	12	6,9 %
Skaun	Skaun	157	9	6,1 %
Onsøya	Buvik	156	15	10,6 %
Viggja øst	Børsa	155	-12	-7,2 %
Vassbygda	Skaun	146	9	6,6 %
Kjærem	Børsa	142	11	8,4 %
Råbygda	Skaun	137	-3	-2,1 %
Lykkjeneset	Buvik	134	29	27,6 %
Skjetnan	Børsa	91	5	5,8 %
Meistad	Børsa	90	-9	-9,1 %
Uoppgift grunnkrets	Uoppgift delområde	12	-1	-7,7 %
Totalt		8 482	816	10,6 %

Antall nye bygninger i Skaun i 2022, fordelt på avstand til eksisterende tettsted.

Antall nye bygninger i Skaun i 2022, fordelt på arealklasse.

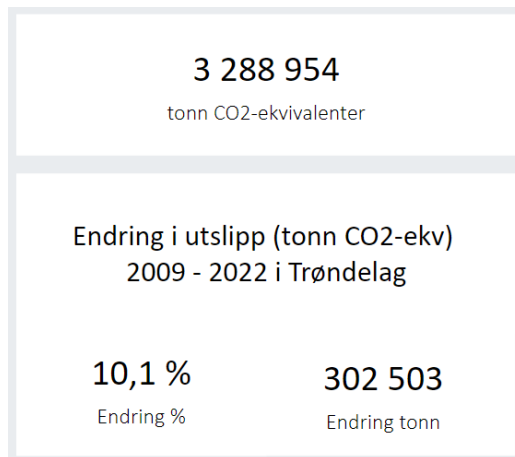
Kilde: [Trøndelag i tall](#)

5 Klima

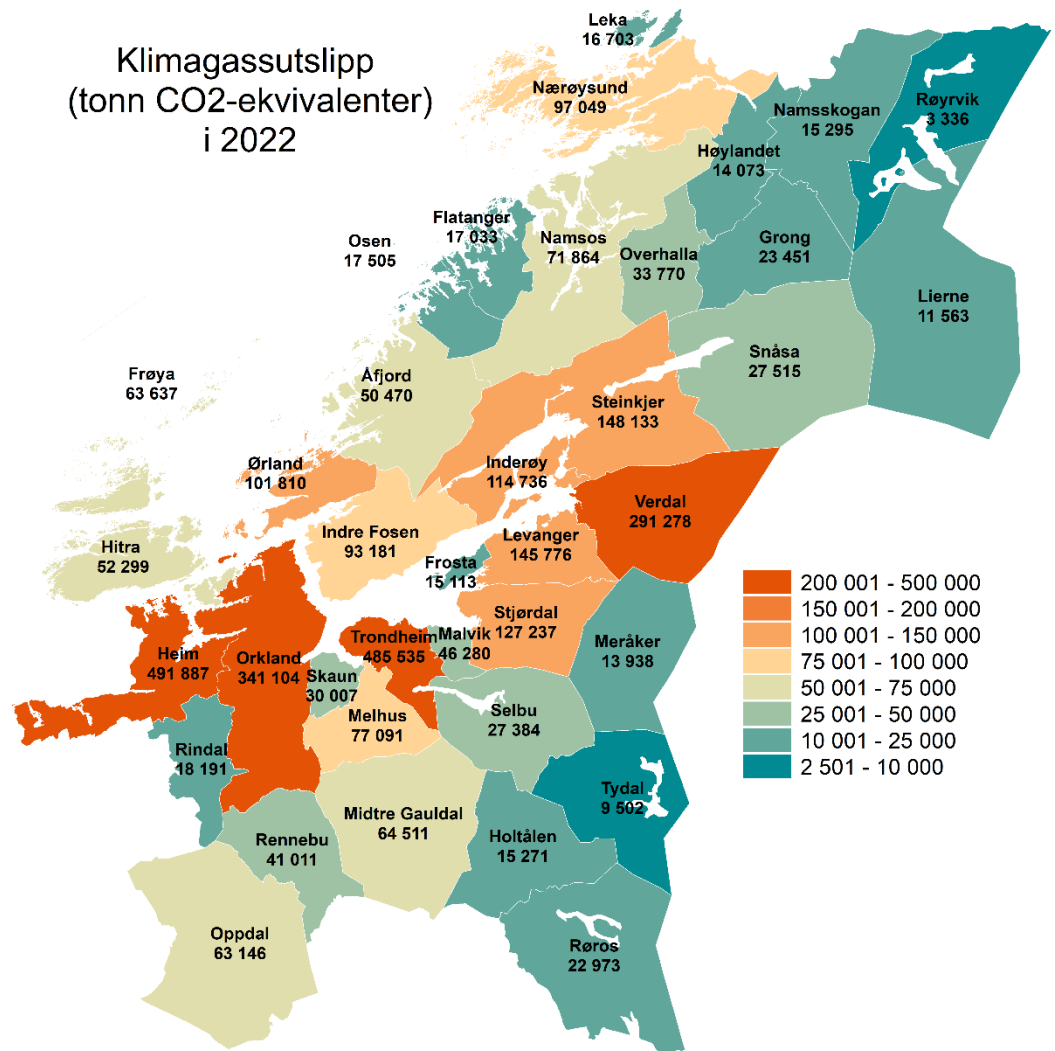
For at vi skal unngå de alvorligste konsekvensene av global oppvarming, haster det med store globale klimakutt. For å nå klimamålene kreves det en endring i både nasjonal, regional og lokal politikk, og omstillingen griper inn i det fleste samfunnsområder.

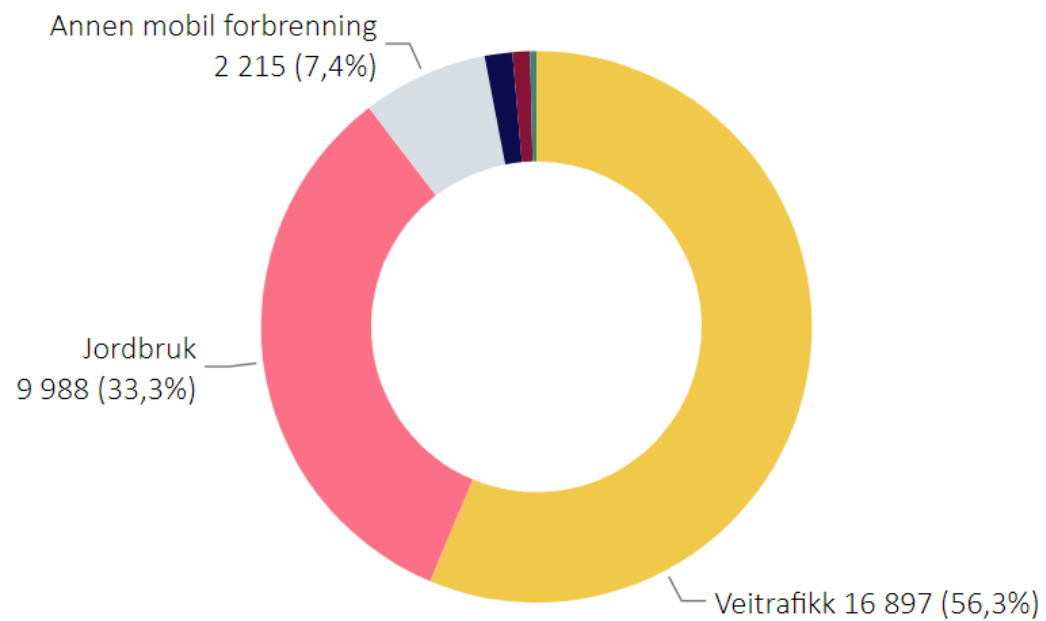
I Norge og Trøndelag er det 42 prosent høyere klimagassutslipp per innbygger enn gjennomsnittet i verden.

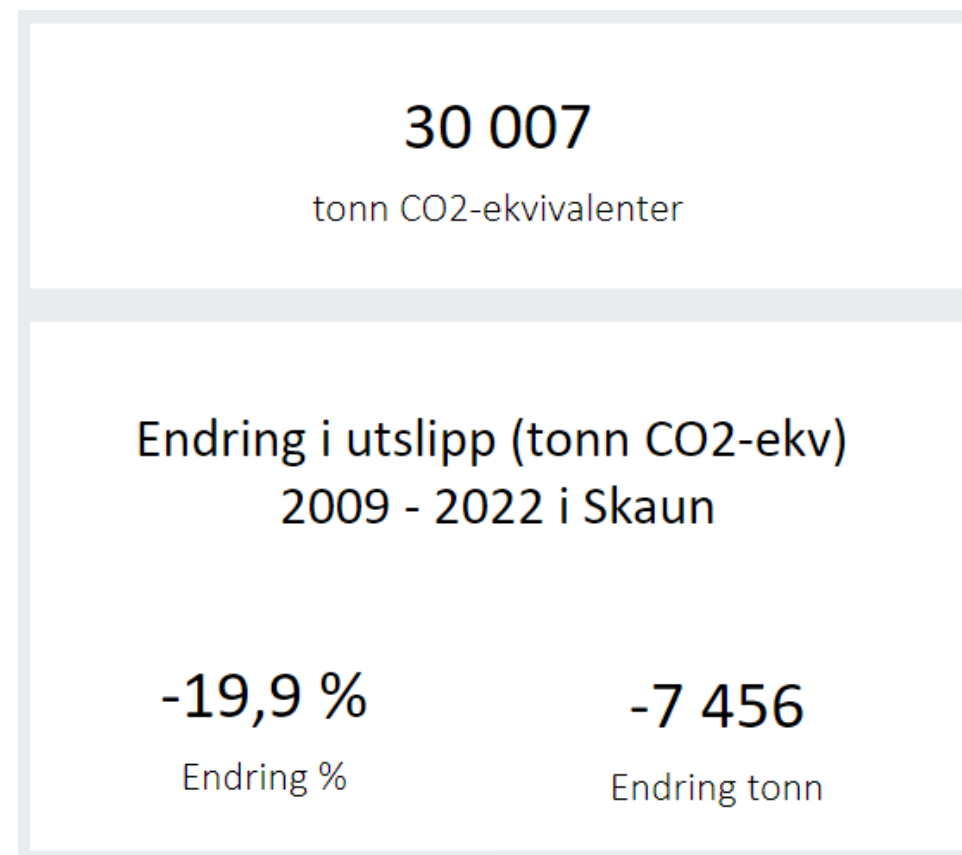
Kilde: [Trøndelag i tall](#) og [Miljødirektoratet](#)

Klimagassutslipp
(tonn CO2-ekvivalenter)
i 2022

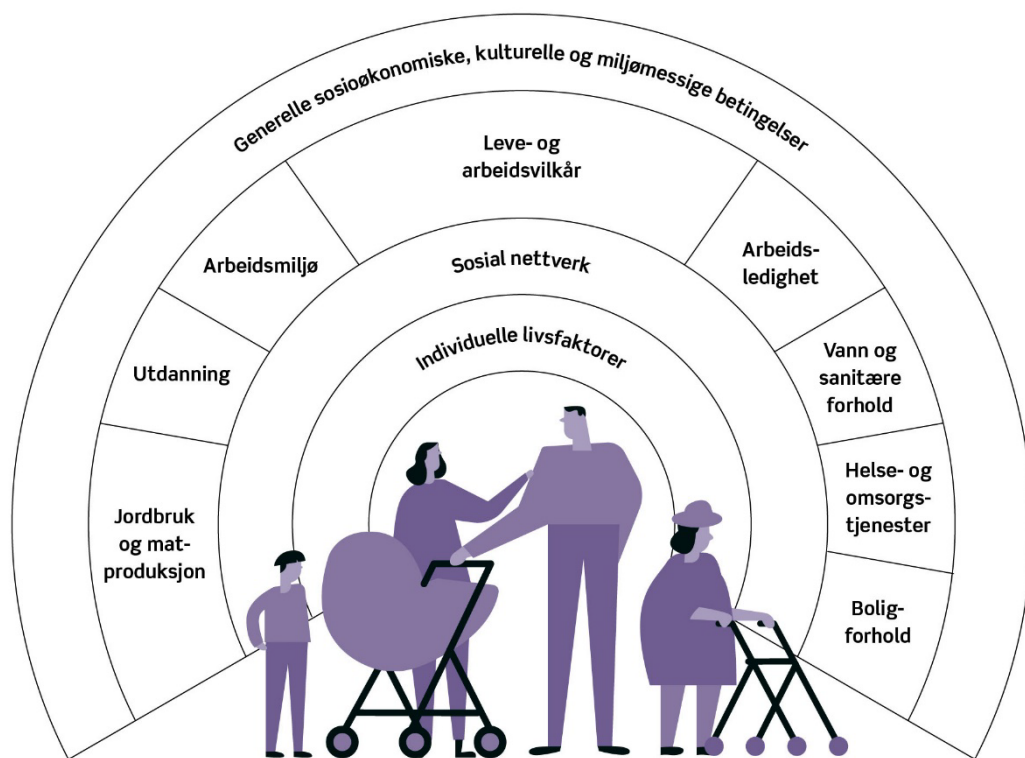
Utslipp (tonn CO2-ekvivalenter) per sektor i Skaun i 2022.

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

6 Folkehelse

Når vi snakker om folkehelse, mener vi helsetilstanden til kommunens befolkning, og hvordan denne fordeler seg i befolkningen. Vi ser altså på hele befolkningen som en gruppe, og på hvor store forskjeller det er i gruppen.

Det er mange påvirkningsfaktorer som påvirker folkehelsen, både helsefremmende og forebyggende faktorer, og risikofaktorer. Faktorene er ofte knyttet til samfunnsforhold, levekår og miljø.

Å ha oversikt over hvordan de ulike faktorene fordeler seg i befolkningen, danner et utgangspunkt for at vi kan redusere helseforskjellene gjennom de virkemidlene vi har til rådighet.

En gruppe som ofte vies ekstra oppmerksomhet når det er snakk om folkehelse, er de som bor alene. Undersøkelser har vist at aleneboere har gjennomgående dårligere helse og kortere levetid enn de som bor sammen med andre.

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

6.1 Folkehelseprofil 2024

Eldres helse er årets tema i folkehelseprofilen, noe som gjenspeiles i indikatorene.

Noen trekk ved kommunens folkehelse

- Andelen unge eldre (65-79 år) er lavere enn i landet som helhet
- I aldersgruppen 75 år og eldre er det færre aleneboende enn i landet som helhet
- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er lavere enn i landet som helhet
- Andelen som bor i husholdninger med høy gjeld, er høyere enn i landet som helhet
- Andelen ungdomsskoleelever som opplever det som trygt å ferdes i nærområdet på kveldstid, er ikke vesentlig forskjellig fra landsnivået
- Forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole og de som har videregående eller høyere utdanning, er ikke vesentlig forskjellig fra landsnivået

Kilde: [Folkehelseprofil for Skaun 2024](#)

Lengre liv – flere eldre

Økningen i forventet levealder gjør at flere vil leve til de er godt over 90 år. Gruppen eldre vil øke i størrelse, og flere vil leve med en eller flere kroniske sykdommer.

Totalt sett er eldre friskere og har bedre funksjon i dag enn tidligere. Med høy alder øker imidlertid forekomsten av kreft, diabetes, hjerte- og karsykdommer, demens, kols og beinskjørhet. Eldre med lav utdanning og inntekt har flere sykdommer og helseplager, og også kortere forventet levealder enn de med høy utdanning og inntekt.

Mange eldre er tilfredse med livet, og mange har god livskvalitet til langt inn i alderdommen. Sosial støtte, gode relasjoner og sosial deltakelse er viktig for god livskvalitet. Disse faktorene kan fremmes ved tilgjengelige offentlige møteplasser, grønne lunger for rekreasjon, arenaer for aktivitet, kulturelle arrangementer og sosiale møter.

Det er et tverrsektorielt ansvar å legge til rette for et aldersvennlig samfunn, og vi bør satse på et variert tilbud av tilpassede aktiviteter for eldre.

Folkehelsebarometeret

Her sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I [Kommunehelsa statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Skaun
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	25,2	20,0	20,3	prosent	
	2 Andel unge eldre, 65-79 år	12,4	14,2	13,9	prosent	
	3 Andel over 80 år	3,8	4,6	4,5	prosent	
	4 Andel 80 år+, framskrevet til 2050	9,3	10,3	10,4	prosent	
	5 Personer som bor alene, 75 år +	36,3	41,4	42,0	prosent	
	6 Befolkningsvekst	0,97	0,92	1,2	prosent	
Oppvekst og levekår	7 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	86	83	81	prosent	
	8 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	5,3	8,9	9,8	prosent	
	9 Inntektsulikhet, P90/P10	2,3	2,6	2,8	-	
	10 Leier bolig, 45 år +	11,3	12,2	12,4	prosent	
	11 Bor trangt, 0-17 år	12	16	18	prosent	
	12 Gjeld større enn 3 ganger inntekt	25,5	21,1	20,8	prosent	
	13 Unge som står utenfor, 15-29 år	8,4	9,1	9,5	prosent (a,k)	
	14 Stønad til livsopphold, 20-66 år	17,5	17,9	17,4	prosent (a,k)	
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	27	25	24	prosent (k)	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	79	79	80	prosent (k)	
Miljø, skader og ulykker	17 Høy tilfredshet, Ungdata 2021	49	48	49	prosent (a,k)	
	18 Valgdeltakelse	64,7	64,5	62,4	prosent	
	19 Drikkevann, hygienisk og stabilt	98,4	94,2	93,4	prosent	
	20 Luftforurensning, eksponert (ny def.)	0	7,5	46	prosent	
	21 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2021	86	86	85	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	22 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2021	67	62	60	prosent (a,k)	
	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	25	24	28	prosent (k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2021	53	49	49	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	-	1,5	2,4	prosent (a)	
	Helsestilstand	26 Forventet levealder, menn	81,3	80,7	80,3	år
27 Forventet levealder, kvinner		84,4	84,2	84,0	år	
28 Utd.forskjeller i forventet levealder		6	4,9	5,1	år	
29 Overvekt og fedme, 17 år		22	23	22	prosent (k)	
30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år		165	173	168	per 1000 (a,k)	
31 Muskel og skjelett, 0-74 år		346	326	313	per 1000 (a,k)	
32 Hjerte- og karsykdom		17,4	16,4	17,2	per 1000 (a,k)	
33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller		73	85	84	per 100 000 (a,k)	
34 Vaksinasjonsdekning, influensa, 65 år+		57,7	63,0	62,3	prosent	

Kilde: [Folkehelseprofil for Skaun 2024](#)

7 Bærekraft

Da begrepet *bærekraftig utvikling* ble introdusert i FN-rapporten *Vår felles fremtid* i 1987, ble bærekraft definert som «en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov».

Bærekraft handler om balanse mellom økonomisk utvikling, sosial rettferdighet og miljøbeskyttelse.

- **Miljømessig bærekraft** handler om planetens tåleevne. Vi må utvikle lokalsamfunnet på en måte som ivaretar de begrensede naturressursene våre.
- **Økonomisk bærekraft** handler om at vi må sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn.
- **Sosial bærekraft** handler om å sikre god livskvalitet ved å styrke samholdet og opprettholde gode velferdstjenester.

I 2015 vedtok FNs generalsamling 17 bærekraftsmål med 169 tilhørende delmål. Disse sier noe om hvilke områder som er spesielt viktige, som å utrydde fattigdom og sult, sikre god helse og utdanning til alle, redusere ulikhet i verden og stanse klimaendringene.

For å nå bærekraftsmålene, kreves det innsats fra både det offentlige, privat sektor og samfunnet for øvrig. Det bidrar til å binde det globale sammen med det lokale og inspirere til innsats og dialog både tverrfaglig og -politisk.

I mars 2023 vedtok Skaun kommunestyre *Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035*. I samfunnsdelen pekes det på tre satsingsområder, *Livskvalitet, Bolyst, og Klima, miljø og beredskap*, som er knyttet til bærekraftsperspektivet og spesifikke bærekraftsmål.

Livskvalitet: i Skaun handler livskvalitet om at alle, uansett alder, kjønn, funksjonsnivå, etnisitet eller økonomisk situasjon skal kunne delta i et samfunn der alle blir sett, inkludert og føler seg trygg.

Bolyst: i Skaun handler bolyst om å utvikle livskraftige tettsteder og bygder med fokus på identitet og særpreg.

Klima, miljø og beredskap: i Skaun forvalter vi våre miljøressurser slik at kommunen fortsetter å være en attraktiv bokommune med gode friluftsområder og lite forurensning.

Med hensyn til bærekraftig utvikling, ligger vi godt an på noen områder, mens vi fremdeles har et forbedringspotensial på andre områder.

Flere av forbedringsområdene er utfordrende å løse for en enkelt kommune, og for at hele Trøndelag skal lykkes med en bærekraftig omstilling, må vi gjøre det sammen. Dette er kommunene i fylket, sammen med Statsforvalteren, KS, Næringsalliansen og Trøndelag fylkeskommune, allerede i gang med gjennom etableringen av *Bærekraftsnettverket i Trøndelag*.

Nettverket brukes som en arena for å ta opp problemstillinger som er krevende å jobbe med, samt å dele god praksis mellom kommunene. Det har allerede blitt diskutert viktige temaer som bærekraft i politiske saker, kommunale plan- og styringssystemer, bærekraftige anskaffelser, matsvinn, folkehelse og bærekraftsmål.

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

SKAUN
KOMMUNE